

KONSTNÄRSDRIVNA GALLERIER I SVERIGE 1899–2007

Denna kortfattade historik över de konstnärsdrivna och konstnärsägda gallerierna i Sverige är med största säkerhet långt ifrån komplett. Det är ett första försök att kartlägga denna intressanta del av konstlivet, som det konstigt nog skrivits väldigt lite om.

Urvalet är begränsat till utställningsverksamheter med lokal där huvudsakligen konstnärer kontrollerat verksamheten. Kompletteringar mottages tacksamt.

Konstnärshuset, Stockholm, 1899–

Mellan 1885 och 1892 genomfördes tre konstlotterier för att samla ihop pengar till ett Konstnärshus och Svenska Konstnärernas Förening bildades. Lotterierna inbringade 117.874 kronor och 65 öre, vilket räckte till att köpa tomten och täckte merparten av byggnadskostnaderna. 1899 invigdes Konstnärshuset som fortfarande är aktivt. Föreningens främsta uppgift är att bedriva utställningsverksamhet.

Konstföreningen Aura/Krognohuset, Lund, 1929–

Aura grundades 1928 av en grupp konstnärer och konstvännar med syftet att väcka intresse för och sprida kunskap om god konst. 1929 upplät Lunds stad det medeltida Krognohuset där man sedan dess bedriver utställningsverksamhet.

Galleri Färg och Form, Stockholm, 1932–2002

Konstnärsgruppen Färg och Form bildades 1932 och startade galleri på Sturegatan 36. Två år senare skapades ett aktiebolag kring galleriet med konstnärsföreningens medlemmar som huvudägare. Man flyttade då verksamheten till Brunkebergstorg för att under de sista 30 åren vara

tillbaka på ursprungsadressen. Bland medlemmarna fanns Albin Amelin, Gideon Börje, Sven X:et Erixson, Eric Hallström, Bror Hjorth, Hilding Linnqvist samt Axel Nilsson för att nämna några. Avsikten var främst att skapa en försäljningsorganisation under konstnärernas egen kontroll mot bakgrund av 1930-talets ekonomiska krisår. Verksamheten och ägandet övergick under senare år till privata gallerister och galleriet upphörde år 2002.

Färg och Form, Brunkebergstorg, © Stockholms stadsmuseum.

Galleri De Unga, Stockholm, 1938–1994
Nils Björklund-Furto och Birger E:son Birger startade konstsalongen "De Unga", ett slags kamratkollektiv på kooperativ bas, som drevs i olika lokaler: på Jakobsbergsgatan, Vasagatan 4 och Drottninggatan 100. Den sista adressen var Hornsgatan 8, där Galleri Kontrast ligger idag. När De Unga upphörde 1994 hade många av de unga uppnått aktningsvärd ålder.

Galleri 54, Göteborg, 1959–
Bildandet av Grupp 54 blev hett nyhetsstoff sedan en

Här är fem sjuandedelar av styrelsen i "Grupp 54", en ny konstnärorganisation, som bildats i Göteborg som opposition mot Göteborgs Konstnärsklubb: Lars Larsson, Knut Irwe och Lars Ason (stående) och Lars Börjesson och Leif Knudsen.

Nävrätten skulle lösa konstdispyt Ordförande ville inte avstyra bråk

GÖTEBORG (Expressen). Kontra-styrs bråket, men han lämnade val-konstnärlig rådgivare i stans nämning i Göteborgs konstnärsklubbs styrelse med avvalda ledare.

Styrelsen i Grupp 54: Lars Larsson, Lars Börjesson, Knut Irwe, Lennart Ason, och Leif Knudsen. Bengt Olsson och Jöran Salmson saknas.

kvinlig konstnär slagit till en av grundarna efter ett möte med Göteborgs Konstnärsklubb. Grupp 54 ville verka för kamratlig sammanhållning och motverka koterbildningar, som man ansåg att Göteborgs Konstnärsklubb stod för. Galleriet har drivits sedan 1959 av en grupp vars medlemmar byts ut med jämna mellanrum.

Galerie Colibri, Malmö, 1955–1957

CO Hultén, som tillhörde Imaginisterna, drev galleriet på Södra Förstadsgatan 36, där många internationella konstnärskap presenterades. Samtidigt startade han Image förlag och gav ut tidskriften Salamander under ett par år.

Palamedes – Kollektivgalleriet, Stockholm, 1966–1973

På Kåkbrinken i kvarteret Palamedes låg från 1966 ett konstnärsdrivet galleri med samma namn. Hans Lindberg, senare känd som "komålaren" var en av initiativtagarna. Gruppen var politiskt engagerad och galleriet bytte 1970 namn till Kollektivgalleriet.

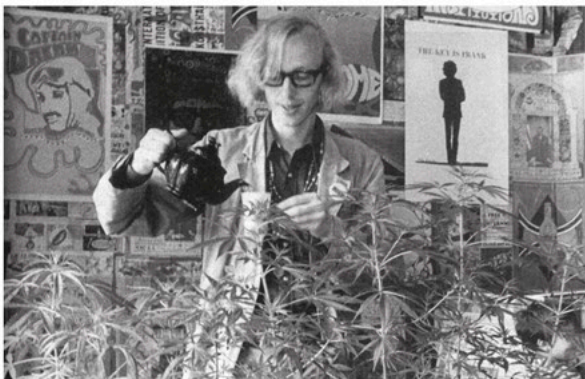

Foto: Gunnar Forsgren.

Galleri Cannabis, Malmö, 1965–1968

Sture och Ann-Charlotte Johannesson hade Ateljé Cannabis i en gammal mjölkbutik i stadsdelen Lugnet, som vid denna tid höll på att rivas. Det var en mötesplats med psykedeliska affischer på väggarna och marijuanaplantor i skyltfönstret och utvecklades till Galleri Cannabis. När Lars Hillersbergs kända nidporträtt av folkpartiledaren Sven Wedén med erektion ställdes ut i skyltfönstret blev Sture Johannesson åtalad, men friades tack vare professor Oscar Reuterswärd som i Tingsrätten höll ett långt föredrag om fallossymboliken sedan faraonernas dagar.

Galleri 7:an, Örebro, 1966–1968

Stig Olson, Göran Danielsson och Lennart Kindgren startade detta galleri på Drottninggatan 7. Senare överläts driften till en person som hade vaktat galleriet och flyttade till Olaigatan 7 där källaren blev en möteplats för stadens unga konstnärer. Under 80-talen låg Örebro Konsthall i samma lokaler.

Robert Jäppinen drev runt 1965–1967 galleri Expansiv i Göteborg, i ett hus som skulle rivas. Där visade han främst sin egen konst, musikinstrument och tygmönster, förutom olika happenings och aktioner.

Konstnärsbolaget, Stockholm, 1970–1980

Det konstnärsägda galleriet Konstnärsbolaget på Jakobs torg 3 startades av Jimmy Andersson, Kjell Andersson, Ulf Gripenholm, Bo Larsson, Åke Norlander, Ingemar Nygren, Gunnar Olsson, Gun Maria Pettersson, Lottie Ringström, Fred Salmson, Kjell Strandqvist och Bo Trankell.

Hängning pågår i Konstnärsbolagets lokaler på Jakobs torg. Kjell Strandqvist står i förgrunden. Foto: Kjell Andersson.

Foto: Hans Esse Esselius.

Galleri Konst – Moderata Muséet, Stockholm, 1975–1977
Kjartan Slettemark öppnade galleriet på Bellmansgatan 22 med utställningen STOP-KONST KONST-STOP, med anledning av den kontroversiella tennismatchen i Davis Cup mellan dåtida militärdiktaturen Chile och Sverige. Galleriet bytte namn till Moderata Muséet 1976. Kjartan bakade pepparkakspoliser, Moderatbullar med mera i lokalen som tillfälligt kallades "Moderata Konstitoret". Moderata Museet stängdes i oktober 1977 efter att högerextremister krossat fönsterrutan med en gatsten.

Galleri Källsprång, Linköping, 1976–1980

Åke Bjurhamn och Leif Elggren drev galleriet på Östgötagatan och det kan nämnas att de ställde krav på kommun och landsting att de skulle köpa in konst av unga konstnärer. Då detta inte togs på allvar gick Galleri Källsprång i strejk gentemot kommun och landsting och meddelade med annonser i lokalpressen att dessa institutioner inte längre fick köpa in konstverk av galleriet.

Galleri Medmera, Stockholm, 1976–1981

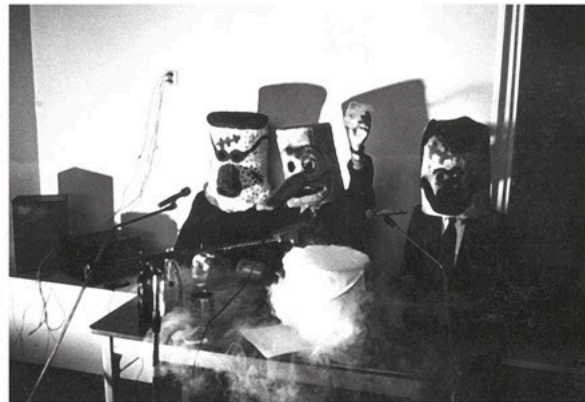
Galleriet som låg i före detta apotekslokaler i hörnet Bellmansgatan/Hornsgatan utvecklades snart till ett helhetscenter och en träffpunkt för New Age-intresserade

människor. 1981 tvingades verksamheten upphöra, sedan grannar klagat på störande ljud från galleriet.

Lilla My – Galleri My, Stockholm, 1978–1992

Lilla My låg bredvid Galleri Medmera på Hornsgatan mitt emot Puckeln. Det startades av Lars-Erik Holm, Gunnar Anér och Sven Challis-Wagelin men gruppen utökades efter hand till 15–20 personer som delade på arbetsuppgifterna. Galleriet bytte namn till Galleri My 1982.

Kristina Thege, Åke Bjurhamn och Leif Elggren på Galleri Källsprång.

Karin Fredrikssons vernissage på Sibirien. Foto: Karl Gunnar Holmqvist.

Sibirien, Stockholm, 1977–1978

Carina Wallert, Gunilla Sköld, Pepita Häggqvist startade galleriet och ett 15-tal personer anslöt sig efter hand. Det låg en halv trappa ned på Roslagsgatan 21, i hörnet av Frejgatan.

Galleri DS, Göteborg, 1981–1982

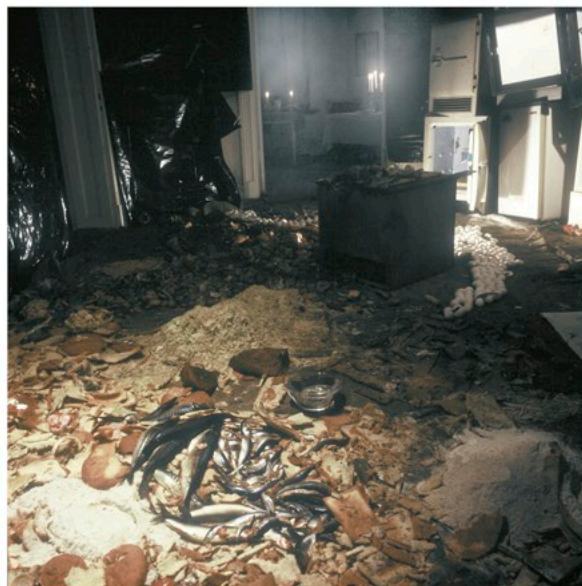
Galleriet drevs av Erik Pauser och CM von Hausswolff i en lägenhet på Haga Östergata/Sprängkullsgatan i Haga. Där gjordes utställningar och performances med bland annat Walldagruppen, Malgorzata Kubiak, Sven Malvin, Sven Eric Johansson, Gerd Genquist, Stefan Karlsson och Phauss.

Sub Bau, Göteborg, 1982–1987, 1997–2003

Galleri Sub Bau låg i en källarlokal på Risåsgatan 3 och startades av Stefan Karlsson som tillsammans med olika personer drev galleriet fram till 1987.

1997 startades galleriet på nytt på Kastellgatan 7 och drevs tillsammans med bl.a. Roger Sarjanen till 2003.

Stefan Karlsson och Sub Bau Networks har genomfört många projekt på andra platser och arbetat konceptuellt med marknadsföring och olika idépolitiska projekt.

Installationen "Mat för de svältande" av Phauss, (Erik Pauser och CM von Hausswolff) på Galleri DS. Galleriet fylldes med hundratals kilo mat som ruttnade under utställningsperioden. Fisk, kött, ägg, mjöl, grönsaker, mjölk, kylskåp mm. arrangerades i galleriets centrala rum. I ett angränsande rum serverades konstnärerna under vernissagen en lyxmåltid som en kock lagade och serverade. En violinist underhöll medan måltiden äts. Foto: Erik Pauser.

Sub Bau, styrelsen 1985–87: Stefan Linderöth, Lena Danielsson, Lars Vulcan, Stefan Karlsson och Maria Lindberg.

Giftshop, Stockholm, 1979–1981

Jan Ramstedt hade lokalen 6 East Broadway (Österlånggatan 6). Tillsammans med Erla Thorarinsdottir, Kim Klein, Björn Hedlund, Tomas Gidén och Susan Jones öppnade de Giftshop där de sålde sina egna multiplar, "souvernirer", t.ex. screentryckta vykort, affischer och slipsar.

Walldagruppen (Max Book, Stig Sjölund och Eva Löfdahl) ställde ut på Zon.
Foto: Tomas Gidén

Zon, Stockholm, 1981–1983

Gruppen som drev Giftshop, utökad med Lena Ekvall flyttade till en större lokal på Svartmangatan 8 där de både ställde ut själva och bjöd in andra konstnärer att ställa ut.

Bar Bar, Stockholm, 1983–1985

Kim Klein och Kristina Abelli Elander startade galleri Bar Bar på Jakobsgratan 18 som blev en populär mötesplats och klubb. Kjell Furberg, Jakob Trollbäck m.fl. var med och drev det. Huset revs 1986. Kim Klein fortsatte sedan med klubb på Lido där film och musik var det dominerande inslaget.

Pluto, Stockholm, 1981–1987

Lena Wrangle hade haft en butik tillsammans med några vänner på Renstiernas gata 23 och skulle avveckla denna när idén om ett eget galleri föddes. Drygt tio personer, däri-

bland Åsa Wrangle, Karin Lind, Jan Stenmark och Anders Wallin hade först egna utställningar och bjöd därefter in utställare som fick betala en del av hyran och vakta själva.

Karin Lind på Pluto.

Kåffe Gambrinus, Stockholm, 1983

Tomas Lidén och Ingvar Sjöberg startade och ansvarade för Gambrinus som var galleri, performance-scen och klubb på Luntmakargatan 74. Många var med att driva det, bl.a. Max Book och Eva Löfdahl från Walldagruppen, Bengt Rydén från teatergruppen Bellamkåm, Gunna Gråhs, Katrin von Rettig, Per Glembrandt och Anders Ljungman.

Gambrinus. Överst t.h: Rymdepos, Ett framträdande av två människor utan förstånd: Ingvar Sjöberg och Max Book. Nederst t.v: "Var tog 80-talet vägen?" debatt med bl.a. Douglas Feuk, Lars Nittve och Thomas Millroth. Nederst t.h: Liv Ullman band.

Dagen efter "Skuggans bröder", 6 timmars videoperformance av och med DK, 1984. Foto: DK.

DK, Stockholm, 1983–1985

Konstnärgruppen DK (Damklubben) bestående av Amy Lindau, Inger Arvidsson, Lena Zachrisson och Katrin von Rettig var intresserade av att experimentera med tid, rum och media. De bjöd in konstnärer som skapade installationer i galleriet, som bestod av två rum i en källarlokal på Humlegårdsgatan 15.

Centrallagret, Stockholm 1983–1984

Centrallagret på Tomtebogatan 30 utvecklades av Thomas Liljenberg och Leif Elggren som en del av deras Firework-projekt. Centrallagret experimenterade med galleriformen och lyfte tidigt fram relationella arbetsformer där utställningstider, trycksaker och utställningsbesökare ingick som delar av verket.

Galleri ETS ETS ETS, Umeå, 1983–2002

Ett tiotal konstnärer som arbetade på grafikverkstaden i Tullkammaren startade galleriet i ett gårdshus på Norrlandsgatan 11. Det första året var det ett utpräglat grafikgalleri men inriktningen breddades till all slags konst. Det låg på flera olika adresser, bl.a. i en flyttbar byggarack som var parkerad på en rivningstomt. Inför utställningarna

gjordes alltid stora screentryckta affischer och vernissagekort satta med blytyper.

Lars Hillersberg "En refuserads salong" 1985. Foto: Hasse Lindroth.

Nationalgalleriet, Stockholm, 1984–

Hasse Lindroth hittade lokalen på Skomakargatan 3 och drog igång galleriet tillsammans med Leif Elggren, Jordi Arkö, Sixten Haage, Stefano Beccari, Ulf Lundkvist och Gunnar Larson. Idag drivs Nationalgalleriet av elva konstnärer och de har precis utökat lokalen till källarvåningen.

Galleri ETSETSETS, Kungsgatan 25 i Umeå, hösten -88, sista utställningen innan huset revs. I huset som varit slakteri, fanns två utställningsrum, ett kontor och källare som användes under vernissager. Foto: Göran Furstedt.

Galleri 21, Malmö, 1985–

Galleriet startade i ett gårdshus på Jakob Nilsgatan 21 och ligger numera på Rådmandsgatan 5. Förutom konstutställningar har galleriet sedan 1986 haft en föreläsningsserie med cirka 6-8 föreläsningar per år. Galleri 21 kan skryta med att de sedan flera år tillbaka har ett av de bästa korp-fotbollslagen i Malmö.

Rostrum, Malmö, 1985–

Rostrum startades på Södra förstadsgatan 63, låg ett tag på Exersisgatan 2 och ligger nu på Västergatan 21. Det drivs av 25 medlemmar varav några som har varit med sedan starten. Konstnärerna i gruppen arbetar med många olika former av konst och galleriets inriktning är bred.

T.V., Malmö, 1985–1987

Galleri T.V. på Ringgatan i Malmö drevs av konstnärskollektivet T.V. som arbetade med video, installationer och musik. Konstnärer från främst Malmö och Köpenhamn ställde ut och två större samlingsutställningar producerades: Home Film Festival (super-8) och New artists books. I källaren fanns Klubb T.V. med bar och scen.

Konstnärskollektivet T.V. bestod av Michael Johansson, Anette Sandegård, Roger Forslund och Marek Wieser. Per Lundström saknas på bilden.

Galleri Konstepidemin, Göteborg. Foto: Konstepidemin

Konstepidemin, Göteborg, 1987–

Det gamla Epidemijukhusets lokaler upptäcktes av några konstnärer 1983 och idén föddes om ett kulturellt centrum. Så småningom vann idén såväl kommunalt som statligt gehör och 1987 flyttade de första konstnärerna in i de tio byggnaderna. Robert Jonsvik, Jens Mattiasson och Joen Holmberg startade då galleri Ångköket i det gamla sjukhusköket. Ett par år hade galleriet klinkersgolv och kaklade väggar. Utställningsverksamheten bedrivs numera i Galleri Konstepidemin, Bergrummet och Pannrummet.

Läderfabriken, Malmö, 1987–1989

Marianne Andersson, Lars Embäck och Peter Dacke tog initiativ till att Läderfabriken på Industrigatan blev ett ateljéhus. Tillsammans med bl.a. Åsa Maria Bengtsson, Gertrud Alfredsson och Kari Mjåtveit drog de igång utställningsverksamheten i Läderfabriken. Efter att denna upphört fortsatte det att fungera som ateljéhus till 1991 och revs sedan.

Utställningen "Revolution" av Måns Wrangé på Galleri Enkehuset 1988.

Enkehuset, 1988–2003

Lars Karngård startade Galleri Enkehuset 1987 som bedrev utställningsverksamhet i den gamla kyrksalen i Borgerkapets Enkehus på Norrtullsgatan. Eftersom styrelsen bestod av konstnärer och de ville undvika att bedöma kollegor, anlätades curators.

Rum för aktuell konst, Göteborg, 1994–1995

15 konstnärer som precis hade slutat på Valand öppnade detta rödmålade(!) galleri och bjöd in varsin utställare.

Hall, Malmö, 1994

Fredrik Sandblom och Lars Jörgen Svensson drev denna konst-hall i sitt hem på Nikolaigatan. Utställarna fick tillträde till lägenheten först två timmar före utställningens

öppning och fick bygga sin utställning endast på det som fanns i lägenheten. Det var ny vernissage varje fredag.

Projekt Artpit, Malmö, 1994–1998

Galleri Isidor drevs 1994–1995 av Gertrud Alfredsson och Oddveig Bellsvik i lånade lokaler på Mjöltnaregatan. De arrangerade ett 40-tal längre och kortare utställningar. Traffic var en serie en-kvälls-utställningar under 1996–1997 i Gertrud Alfredssons ateljé på Djäknegatan 5. En mötesplats där kollegor bjöds varje torsdag. Under 1998 gjordes 14-dagarsutställningar i den nya ateljén på Norra Skolgatan 8 under namnet Trafik 2.

Box Kraftverk, Bjärträ, 1994–

Byggnaden Box Kraftverk, i Bjärträ nära Kramfors är ursprungligen ett ångkraftverk som byggdes på 10-talet. Huset stod öde under 30 år och i mitten på 80-talet upptäcktes det strax innan naturen helt hade tagit över. Teglet hade klarat sej väl och huset gick att bevara. Mats de Vahl startade konsthallen i maskinhallen. Eva Leena Skarin anslöt sig efter en par år och senare Åsa Bergdahl.

Galleri Grå, Stockholm, 1994–1999

Saimi Kling och Hans Lindström hyrde en lokal som tidigare inrymt Galerie Moderne på Sturegatan 44. Tillsammans

med Pi Eriksson startade de Galleri Grå, där de ville visa konst, arkitektur och formgivning på lika villkor. Gruppen utökades och galleriet stängde efter 75 utställningar strax innan millenniumskiftet.

Marx vs. Marx, december 1996, Performance av och med Anna Brag, Thomas Elovsson, Per Hüttner och Árni Gudmundsson.

Konstakuten, Stockholm, 1995–2006

Per Hüttner, Árni Gudmundsson, Thomas Elovsson och Lars Hammarström startade Konstakuten i sitt ateljéhus på Roslagstulls sjukhusområde. De första åren gjordes huvudsakligen internationella utställningar. De flyttade till Nackagatan 1997 och fick större lokaler 1999. Då bestod gruppen av Per Hüttner, Árni Gudmundsson, Cristian Rieloff och Sofie Sweger. Samma år anordnade de FESARS, First

European Seminar for Artist Run Spaces, i Konstnärshuset. 2001 lämnades Konstakuten över till en ny generation. Ottilia Holmström, Elin Strand och Henrik Andersson var med i övergångsfasen. 2002–2005 bestod styrelsen av Malin Arnell, Camilla Backman, Niklas Hansson, Josefin Herolf, Sofia Häyhtiö, Patrik Lindgren och Mattias Åkeson. De har sammanfattat sin verksamhet i skriften "Tio år med Konstakuten".

The Pineapple, Malmö, 1997–1999

Pineapple är ett projekt startat 1996 av Torbjörn Limé. I januari 1997 öppnades ett utställningsrum i Malmö. 2000 startade Torbjörn Limé Sparwasser HQ i Berlin tillsammans med Lise Nellemann från Danmark. Tillsammans med Bjørn Wangen utvecklades Pineapples "mobila strategier" i projektet Spaceless. Den senaste plattformen Pineapple Videobar är mest inriktat på videoscreeningar.

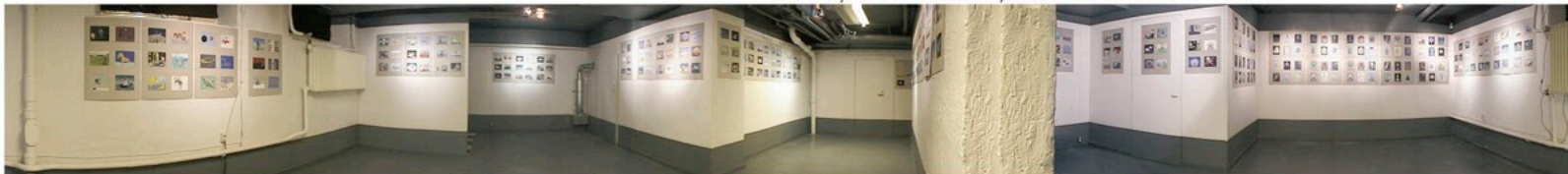
#305 / av-mobil, Stockholm, 1997–1998 (–2000)

Pär-Ola Svensson, Patrick Nilsson och Tomas Carlsson drev projektet av-mobil. De arrangerade utställningar i olika lokaler, men de fyra första utställningarna gjordes i samarbete med #305 som var Joachim Carlssons lägenhet, tre trappor över gården på Skomakargatan 24.

Läderhof, Stockholm, 1997–2000

Graffiti-veteranerna Bäcklin, Dwane, Pike och Ziggy hade en stor källarlokal på Beckbrännarbacken 3 som ateljé. De startade galleri Läderhof i främre delen av lokalen där bl.a. Mikael Genberg & Mikael Reuter, Peter Gustafsson, Lars Hillersberg, Mats Nilsson och Ivar Södergren ställde ut.

Läderhof, Beckbrännarbacken, 1997–2000. Foto: Jonas Dahlström

Z – rum för konst, Stockholm, 1997-2000

Lotta Enocsson, Ulla Fritzon, Karin Holgersson, Jaqueline Nieuborg och Fatima Olsson drev Z – rum för konst som låg i hömet Östermalmsgatan/Sturegatan och visade ett 20-tal utställningar där.

K-rum, Örebro, 1998–2001

Peter Ekström, Göran Persson, Anna Molander m.fl. gick grundligt till väga och gjorde en förstudie där de studerade olika konstnärsdrivna gallerier 1996. 1998 startade de K-rum i tre plan på Storgatan 19. Det drevs av en förening som växte till 32 aktiva medlemmar.

Galleri Box, Göteborg, 1998–

Hans Ekelund, Lasse Lindkvist och Julia Tedroff startade Box på Kastellgatan 10, där det ligger än idag. Mellan 2003 och 2005 hade Box dessutom ett utställningsrum på Kungshöjd, där Box Samtal – kvällar med föreläsningar, artist talks, filmvisningar och diskussioner – tog sin början. Sedan verksamhetens början har Galleri Box visat mer än 80 utställningar.

8tunnel2 spelar på Signal 2002. Foto: Signal

Signal, Malmö, 1998–

Christian Andersson, Maria Bustnes, Alexander Gutke, Sara Jordenö och Magnus Thierfelder startade Signal, som idag drivs av konstnärerna Carl Lindh och Fredrik Strid och curatorema Emma Reichert och Elena Tzotzi. Signals program består av utställningar, föreläsningar, läsgrupper och andra mindre projekt. Verksamheten hårbärger även ett konstnärsarkiv som presenterar konstnärer baserade i Malmöregionen.

SOC.Stockholm, 1999–2004

SOC drevs av Jon Brunberg, Annika Drougge, Anna-Lena Lundmark, Johan Malmström, Tobias Sjödin, Pernilla Carlsson Sjödin och Karin Willén. Lokalen i hörnet Bondegatan/Borgmästargatan var inte bara ett utställningsrum, utan också en mötesplats för konstnärliga och sociala experiment. De anordnade bland annat diskussionskvällar, pokerkvällar och Utopian World Championship.

Hemma hos; Fredrik, Stockholm, 2001–2004

Olika lägenheter i Stockholm användes för utställningar

Alex Pacheco, "Politisk mat" i kylskåpet hemma hos Thomas Bemstrand, utställningen "How to live" 2003. Foto: Fredrik Helander.

för en kväll. De första utställningarna tog plats hemma i Fredrik Helanders lilla etta, därav namnet, senare i olika vänner och bekantas lägenheter. Totalt gjordes 10 utställningar med runt 150 inbjudna konstnärer, formgivare och arkitekter.

"Fort Krauss", Bernd Krauss gjorde ett projekt på Verkligheten med elever från Konsthögskolan i Umeå 2005.

Verkligheten, Umeå, 2001–

Ett projektrum på Pilgatan 16, Öst på stan i Umeå. Huset var tidigare rälsbussfabrik och är ett av Umeås få kvarvarande industribyggnader i centrum. Lokalen består av två utställningsrum och ett kontor en trappa upp. Verkligheten vill visa oväntad bildkonst, ge utrymme för infallsrika samtal och tänja på gränserna mellan konst och verklighet.

Francisc Ruiz framför sin tapet-teckning "El Corte Inglés, el hotel Barcelona Sants". Utställning på YEANS i mars 2005.

Yeans, Göteborg, 2002–2005

Eva Linder, Lars Nilsson, Matilda Olof-Ors, Joel Westerberg och Ulrika Karlsson drev Yeans på Arsenalsgatan 10 som invigdes med en omtalad stubinrådshappening som var så rökgig att alla vemissagebesökare tvingades ut på gatan.

ID:I Galleri, Stockholm, 2002–

Daniel Westlund, Cristian Rieloff och Árni Gudmundsson tog initiativet och gick ut med en bred intresseförfrågan. 19 konstnärer blev delägare och ID:I (uttalas "i de i") öppnades. Unikt för ID:I är att man bestämt sig för att inte söka finansiellt stöd till verksamheten. De idag 27 medlemmarna har varsinn tre veckor lång utställningsperiod med ca ett och ett halvt års intervall, som de kan använda till att ställa ut själva eller bjuda in en annan konstnär.

Lokalen i Kapsylen innan Studio 44 flyttat in. Foto: Matilda Fahlsten.

Studio 44, Stockholm, 2003–

Linda Nykopp tog initiativ till att skapa en utställningsverksamhet i kollektivhuset Kapsylen på Tjärhovsgatan 44, som sedan 1978 ägs av de fria grupper som har lokaler i huset. En grupp bestående av 28 konstnärer tog över en stor lokal och ställde ut fyra och fyra under det första året. Sedan 2004 delas lokalen med Centrum för fotografi.

Bondegatan 47, Stockholm, 2003–2004

Bondegatan 47 drevs i en liten lokal under ett år av Per Nyström, Simon Goldin, Emma Kihl, Michele Masucci, Steven Cuzner och Tove Leffler.

300m3 Art Space, Göteborg, 2003–

300m3 bildades av Joachim Berntsson, Agneta Bäckström, Ingvar Cöster, Nina Lassila, Marika Orenius och Jesper Toss i november 2003. I den ungefär 300 kubikmeter stora lokalen på Kastellgatan 22 visas olika former av konst inom nya medier och performancekonst.

Installation av textilgruppen Processor, performance av Christian Pallin och Magdalena Ågren på Big Love i Göteborg.

Big Love, Göteborg, 2004–2006

Margot Jacobs och Daniel Rehn öppnade galleriet den 31 januari 2004 på Tunnbindaregatan 21 vid Kvilleorget på Hisingen. Utställningen "Battlefield" där Daniel Rehn och Jonatan Josefsson ställde ut tillsammans inledde och performance / installationen DATA JAM den 10 Maj 2006 avslutade verksamheten.

"Golvet" gjordes till invigningsutställningen på Bondegatan 47 och är berättelsen om ett golv vars enda önskan är att göra fint. I samma utställning visade Henrik Eriksson ett herbarium.

Gruppen bakom Candyland har även arbetat med konstformen chartrad buss. Cabin crew på "CandyTour" i kaosrummet. Foto: Malou Bergman.

Candyland, Stockholm, 2004–

I början av februari 2004 förvandlades bröderna Mattias Larsons och Andreas Ribbungs ateljéer i två angränsande butikslokaler på Gotlandsgatan 76 (Candyland street) till galleri. Det var ett mycket spontant initiativ tillsammans med Malou Bergman, Alvaro Campo, Nadja Ekman, Tess Oweson, Alex Pacheco, Jean Ploteau, Johanna Ringertz och Johan von Schreeb. De har arbetat med extremt kort framförhållning och visat över 40 utställningar sedan starten.

Under Gallerinatts-natten hösten 2004 återuppfördes Gordon Matta-Clarks happening "PIG-ROAST" från 1971, med Ola Gustafsson som chefskock.

Cirkulationscentralen, Malmö, 2004–

2003 tog Petter Pettersson och Jonas Liveröd initiativ till en ny ateljéförening på Nobelvägen 125, i en industribyggnad som hyser flera ateljéföreningar. Den 20 februari 2004 invigdes utställningsrummet Cirkulationscentralen som drivs av de 15 konstnärer som har ateljéer. 2003–2005 huserade Teater Lilith (Petter Pettersson och Elin Lundberg) i samma lokaler. Över 50 utställningar har visats och dessutom seminarier, videoscreeningar, konserter och performance.

Wuthering heights, Malmö, 2004–

När Katarina Kvarnsjö, Rikard Lundstedt, Nicholas Winmalm, Emma Mikkelsen och Marika Bredler hade ateljéer i Ateljéföreningen 125 på Nobelvägen. När de såg att det stod ett hus ovanpå ett annat hus på gården blev de sugna på att starta ett galleri där. Wuthering Heights öppnade samma kväll som grannen Cirkulationscentralen, med invigning av Peggy Sue Svensson.

Vernissage på Formverk 2006 med installation, foto och video av Leif Lindell, Sara Appelgren och Johan Lundh, alla tre med ursprung i Nyköping.

Formverk, Nyköping, 2004–

Stina Pehrsson och Niclas Hallberg startade Formverk våren 2004 i Bryggeriet, mitt i Nyköping. Formverk är en plats för samtida konst, framtida konsthantverk och konsthändelser av olika slag.

ak28 flyttade under Vårsalongen 2006 till Liljevalchs, där de genomförde en rad korta utställningar och endagsarrangemang.

ak28, Stockholm, 2004–

ak28 är ursprungligen en lokal med kontorsplatser för 10–15 konstnärer, curators och arkitekter. Halva lokalen är ett projektrum där de visar unga och ännu inte etablerade konstnärer och konstnärer som inte ställt ut i Sverige. De invigde utställningsverksamheten i samband med "Southern Comfort" – öppna hus på Söder i maj 2004 och har haft ca 25 utställningar.

Galleri Ur, Malmö, 2005–

Jafer Taoun och Dieter H. Engler startade galleri Ur i en före detta banklokal på Nydalatorget 2 i maj 2005. Förutom utställningar erbjuds en mängd olika kulturaktiviteter som performances, föreläsningar, workshops och discussionsforum.

BLOT, Stockholm, 2005–

Joyce Ip och Roberto N Peyre har BLOT i anslutning till sina ateljéer på Ynglingagatan 27. Den hittills enda utställningen Landfall, som presenterade unga skotska konstnärer öppnade under december 2005 och de deltog i Minimarket 2006. Projektrummet är under ombyggnad.

The Basement, Västerås, 2006–

Henrik Haukeland, Christian Larsson, Anders Mayer, Kristian Svensson och Cicilia Östholm startade the Basement i en källarlokal på Östermalmsgatan 12 i mars 2006. De har bildat den ideella föreningen Västerås Fri Kultur.

Ersta Konsthall, Stockholm, 2006–

Denna konsthall på 3,75 kvadratmeter har startats av Linus Elmes som också är en del av ak28. Den ligger bredvid toaletten i baren El Mundo på Erstagatan 21.

Tegen 2, Stockholm, 2006–

Dror Feiler och Gunilla Sköld-Feiler startade galleri inne på gården i ateljéhuset på Bjurholmsgatan i september 2006. Ateljéhuset som ligger i kvarteret Tegen har sedan 1700-talet varit bland annat kronobränneri, epidemisjukhus, sinnessjukhus och militärförråd.

HAP, Hammarby ArtPort, Stockholm, 2006–

Candyland har initierat utställningsrummet HAP på Virkesvägen 26, i Hammarby Sjöstad. Den gamla tryckerilokalen på 300 kvadratmeter möjliggör större utställningar. HAP finansierar utställningarna genom att ta uppdrag som projektledare inom offentlig konst.

Andra exempel på utställningsverksamheter drivna av föreningar eller stiftelser med konstnärer i styrelsen är: Grafiska sällskapets galleri, Grafikens hus, Grafik i väst, Skulptörförbundets galleri, Index, Centrum för fotografi och Teatergalleriet. Några konsthallar som är initierade av konstnärer är Röda sten, Tensta konsthall, Konsthall C och Fullersta Bio Konsthall.

Nämnas kan också också flera gränsöverskridande verksamheter där konstnärer varit inblandade, som Fylkingen, Radium 226.05, Video Nu, Lido, CMYK-TV, Konst2 och Teater Lilith. Jag har inte tagit upp utställningsverksamheter utan egen lokal eller tillfälliga utställningsserier som Ibid, Bio, VAVD Editions, Salongen, Tullhuset, Slipsfabriken, Citygalleriet, Monitor, Video Art Forum, Comp i Box, Razzia, Fast forward, Tilt#, Electrohype, FAS, Rollon, After Shopping, Modern Talking, Club-Art, Sauna, Raketa m.fl.

Listan skulle också kunna göras mycket längre om man tar upp alla konstnärer som inrättat galleri i den egna ateljén och ställt ut sin egen konst.

Tack till alla som tagit sig tid och svarat på mina frågor.

Sammanställt i januari 2007 av Andreas Ribbung, konstnär